

ความจำเพาะเจาะจงของกีฬามีส่วนช่วยก่อร่างสร้างการระงับ ข้อพิพาทในวงการกีฬาได้อย่างไร

ปีติเทพ อยู่ยืนยง¹

(Received: October 12, 2022; Revised: November 22, 2022; Accepted: December 1, 2022)

บทคัดย่อ

เขตอำนาจอิสระของกีฬาสากลเป็นเขตอำนาจขององค์กรกำกับดูแลกีฬาในแต่ละชนิดกีฬา ซึ่งมีอำนาจในการบริหารปกครองตนเองกับอิสระจากการครอบงำของรัฐ เมื่อองค์กรกำกับดูแลกีฬาได้ถูกพัฒนาขึ้น บรรดาสมาชิกและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กรกำกับกีฬาย่อมตระหนักว่าการกำกับดูแลตนเองในชนิดกีฬาต่าง ๆ เป็นสิ่งจำเป็นในการสร้างความเป็นธรรมและความถูกต้องชอบธรรมในวงการกีฬาสากล การกำกับดูแลตนเองในชนิดกีฬาต่าง ๆ เช่นนี้ทำให้องค์กรกำกับดูแลกีฬามีอำนาจออกกฎบัญญัติและกฎวิธีบัญญัติขึ้นมา เพื่อควบคุมกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในชนิดกีฬาสากล กฎเหล่านี้ล้วนถูกพัฒนาขึ้นมาจากลักษณะเด่นของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในชนิดกีฬาสากล ข้อพิพาทในวงการกีฬาเกี่ยวกับองค์กรกำกับดูแลกีฬา บรรดาสมาชิกขององค์กรกำกับดูแลกีฬาหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ มักอยู่ในเขตอำนาจของสถาบันระงับข้อพิพาทขององค์กรกำกับดูแลกีฬาหรือสถาบันระงับข้อพิพาทอิสระ อีกประการหนึ่งลักษณะที่โดดเด่นของการระงับข้อพิพาทในวงการกีฬามักสร้างความมั่นใจว่าการระงับข้อพิพาทในวงการกีฬาพึงเป็นไปด้วยความรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งกฎวิธีบัญญัติที่บังคับใช้ในเขตอำนาจอิสระของกีฬาสากลมักถูกพัฒนามาจากธรรมเนียมปฏิบัติที่ถือปฏิบัติกันในกิจกรรม

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อาจารย์คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ E-mail: pedithep.y@cmu.ac.th

ทางเศรษฐกิจและสังคมในวงการกีฬาอย่างต่อเนื่อง บทความฉบับนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญที่ชี้ให้เห็นลักษณะเฉพาะของอิสระในการบริหารปกครองตนเองของกีฬาและข้อผูกพันที่บรรดาสมาชิกต้องปฏิบัติตาม อีกทั้งยังนำเสนอแนวคิดอำนาจอิสระในการบริหารปกครองตนเองของชนิดกีฬาต่าง ๆ ซึ่งแต่ละชนิดกีฬาย่อมมีองค์การกำกับดูแลกีฬาใช้อำนาจเช่นนี้มากำหนดรูปแบบของการระงับข้อพิพาทในกีฬา บทความฉบับนี้ยังอภิปรายกลไกวิธีพิจารณาข้อพิพาทในวงการกีฬาสากลและการยอมรับศาลอนุญาโตตุลาการกีฬา ในฐานะที่เป็นสถาบันอิสระที่มีหน้าที่ระงับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นในแต่ละชนิดกีฬาที่เกิดขึ้นในวงการกีฬาในทั่วทุกมุมโลก

คำสำคัญ: ความจำเพาะเจาะจงของกีฬา การระงับข้อพิพาท วงการกีฬาสากล

How Specificity of Sports Shapes Dispute Resolution in Sport

Pedithep Youyuenyong¹

Abstract

An autonomous jurisdiction in global sport is defined as an area of a sports governing body (SGB) that has a degree of self-autonomy and has freedom from an external authority. As SGBs developed, members and all relevant stakeholders of SGBs recognized that self-regulation is necessary in order to protect fairness and integrity in global sports. Self-regulation in sports generally encompasses the SGBs to create their own substantive and procedural rules for controlling economic and social activities in global sports. These rules are characterized by key features of economic and social activities in sports worldwide. Sport-related disputes involving SGBs, their members or other sports participants generally fall under the jurisdiction of SDBs such as SGBs' bodies or independent dispute resolution institutions. In addition, the inherent characteristics of dispute resolution ensured that such disputes are quickly resolved and that the procedural rules in sport in that particular sports jurisdiction continually adapted to the evolutions in the manner in which economic and social activities in sports are conducted. This paper aims to set out the

¹ Assistant Professor Dr., Faculty of Law, Chiang Mai University, E-mail: pedithep.y@cmu.ac.th

specific characteristics of sports autonomy and obligations arising from the membership of the SDBs. It tries to specify the autonomous power of sports which the SGBs possesses in relation to influence the form of resolving a variety of sports-related disputes. This paper also discusses on functions of the procedure in global sports and recognition of the Court of Arbitration for Sport (CAS) as a global independent institution that facilitates the resolution of global sports-related disputes worldwide.

Keywords: Specificity of Sports, Dispute Resolution, Global Sports

บทนำ

ในปัจจุบันกีฬาสากล (Global Sports) ไม่เพียงเป็นการละเล่นหรือกิจกรรมเพื่อให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินแก่ปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเพียงเท่านั้น หากแต่กีฬาก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬา (Participants in Sport) ซึ่งอาจเป็นทั้งผลกระทบในด้านบวกหรือผลกระทบในด้านลบ ผลกระทบในด้านบวกหรือในด้านลบที่เกิดขึ้น อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (Economic Activities) หรือกิจกรรมทางสังคม (Social Activities) ในวงการกีฬา (Governance Institute, 2019)

ผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาก็มีกรรมร่วมกันทำกิจกรรมกีฬาหรือร่วมกันจัดการแข่งขันกีฬา อีกทั้งยังอาจรวมตัวกันทำกิจกรรมรับมือกับผลกระทบในด้านลบที่อาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนส่วนบุคคลหรือเกิดภาวะไร้ระเบียบในวงการกีฬา พร้อมกับป้องกันไม่ให้เกิดการเอารัดเอาเปรียบอย่างไม่เป็นธรรมและรับมือกับการฉ้อฉลกลโกงทำให้ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดได้เปรียบเสียเปรียบยิ่งหย่อนไปกว่ากัน การรวมตัวกันของผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาเช่นนี้สามารถทำให้วงการกีฬาในแต่ละชนิดกีฬาหรือการแข่งขันกีฬาสากลดำเนินต่อไปอย่างเป็นระเบียบแบบแผนและมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยโดยผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาเข้ามามีบทบาทในการตรวจสอบตนเองและเข้ามามีอำนาจหน้าที่ในการดูแลปกป้องประโยชน์ของวงการกีฬา ทั้งที่เป็นประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจและสังคม

การรวมกลุ่มกันของผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาเพื่อสร้างความสัมพันธ์ในเชิงอำนาจหรือวางระบบกำกับควบคุมพฤติกรรมของผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาซึ่งกันและกัน ภายใต้ความสมัครใจเข้ามามีความสัมพันธ์และความยินยอมเข้ามาร่วระบบกำกับดูแลเช่นนี้ ถือเป็นการกำกับดูแลตนเอง (Self-Regulation) ของผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬา (Arnaud, 2006) ซึ่งการรวมกลุ่มกันของผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาเช่นนี้ มักรวมตัวกันในรูปแบบของนิติบุคคลประเภทสมาคมที่ไม่แสวงหากำไร (Non-Profit Association) กำหนดให้มีหน่วยงานหรือสถาบันภายในมาดำเนินกิจกรรมเพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลซึ่งกันและกันระหว่างผู้เข้ามาเกี่ยวข้อง

สัมพันธ์กับกีฬา พัฒนางองค์ความรู้และส่งเสริมมาตรฐานการดำเนินกิจกรรม กีฬาหรือการจัดการแข่งขันกีฬาให้มีคุณภาพ ตลอดจนวางหลักคุณธรรมที่เป็น ข้อพึงประพฤติปฏิบัติในหมู่คณะของผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬา การกำกับ ดูแลซึ่งกันและกันระหว่างบรรดาผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาย่อมเปิดช่อง ให้เกิดระบบการบริหารปกครองกีฬาเฉพาะในกลุ่มของผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์ กับกีฬาที่เข้ามาเป็นสมาชิกกับสมาคมกีฬาที่ไม่แสวงหากำไรในฐานะที่สมาคม เช่นว่านี้เป็นองค์กรกำกับดูแลกีฬา (Sports Governing Bodies หรือ SGBs) โดยที่บรรดาผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาที่เข้ามาเป็นสมาชิกกับองค์กร กำกับดูแลกีฬาต่างให้ความยินยอมเข้ามาเป็นสมาชิกและสมัครใจผูกพันที่จะ ปฏิบัติหน้าที่ของตนตามขั้นตอนและกฎระเบียบที่องค์กรกำกับดูแลกีฬาได้ กำหนดเอาไว้

การบริหารปกครองกีฬา (Sports Governance) ภายใต้ฐานแนวคิด การกำกับดูแลตนเองโดยบรรดาผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาเป็นจักรกล สำคัญในการนำกีฬาในแต่ละชนิดกีฬาและวงการกีฬาสากลให้สามารถดำเนิน กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกีฬาต่อไปได้ ในขณะที่เดียวกันการบริหารปกครองกีฬาที่ ทำให้กิจกรรมกีฬาหรือการแข่งขันกีฬาที่เป็นธรรม (Fair Play) และเป็นไปด้วย ความสัตย์ซื่อถือคุณธรรม (Integrity) ย่อมจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการวางมาตรฐาน (Standardisation) การจัดการแข่งขันกีฬาหรือการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง สัมพันธ์กับกีฬาในรูปแบบต่าง ๆ ให้มีคุณภาพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยอิงกับจรรยาบรรณ (Ethics) ซึ่งผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬา ต้อง ประพฤติปฏิบัติตามให้สอดคล้องกับจริยธรรมจรรยาบรรณดังกล่าว เพื่อให้การ ทำกิจกรรมกีฬาหรือการจัดแข่งขันกีฬาเป็นไปด้วยความสัตย์ซื่อถือคุณธรรม แล้วการกำหนดให้ผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬามีความประพฤติปฏิบัติเช่น ว่ายนี้ย่อมสร้างความเลื่อมใสศรัทธา ตลอดจนสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้เข้ามา เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาและประชาชนทั่วไปได้ว่ากิจกรรมกีฬาหรือการแข่งขัน กีฬาเป็นกิจกรรมที่มีมาตรฐาน (Standards) แล้วมาตรฐานเช่นว่านี้ก็สอดคล้อง เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอย่างสากล (Chappelet, 2010)

ระบบการบริหารปกครองกีฬาที่ถูกสร้างขึ้นภายใต้กลไกการกำกับตนเองขององค์กรกำกับกีฬาหรือรูปแบบการกำกับดูแลซึ่งกันและกันระหว่างเข้ามาเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับกีฬาในทำนองนี้ ย่อมทำให้องค์กรกำกับดูแลกีฬาในแต่ละชนิดกีฬาสากลหรือในแต่ละการจัดการแข่งขันกีฬาสากลมีความเป็นอิสระ (Autonomy) ในการบริหารปกครองตนเอง ภายใต้ฐานแนวคิดที่ว่า การทำกิจกรรมกีฬาหรือการจัดการแข่งขันกีฬาควรปราศจากการครอบงำหรือไม่อยู่ภายใต้อำนาจติจากรัฐหรือสถาบันการเมืองของรัฐ รวมทั้งองค์กรทางการเมืองระหว่างประเทศก็ไม่อาจใช้อำนาจมาแทรกแซงการดำเนินการบริหารปกครองบรรดาสมาชิกขององค์กรกำกับดูแลกีฬาได้ (Hylton, 2017) แต่รัฐ สถาบันทางการเมืองของรัฐหรือองค์กรทางการเมืองระหว่างประเทศอาจใช้อำนาจเข้าแทรกแซงได้ ก็ต่อเมื่อมีการบริหารปกครองบรรดาสมาชิกหรือการทำการกิจกรรมในลักษณะที่ขัดต่อประโยชน์สาธารณะของประชาชนหรือในทำนองที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนทั่วไป

การกำกับดูแลตนเองและความเป็นอิสระในการบริหารปกครองตนเองขององค์กรกำกับดูแลกีฬาย่อมก่อร่างสร้าง (Shape) รูปแบบลักษณะการบริหารปกครองบรรดาสมาชิกขององค์กรกำกับดูแลกีฬาในแต่ละชนิดกีฬาสากลหรือการแข่งขันกีฬาสากล โดยองค์กรกำกับดูแลกีฬามีอำนาจในการบริหารปกครองกีฬาอย่างเป็นอิสระจากรัฐหรือองค์กรทางการเมืองระหว่างประเทศแล้วยังมีความเป็นเอกภาพในการบริหารปกครองบรรดาสมาชิก ทำให้ทั้งองค์กรกำกับดูแลกีฬาและบรรดาสมาชิกระดับชั้นต่าง ๆ สามารถใช้อำนาจบริหารปกครอง รวมทั้งออกกฎระเบียบ (Rules and Regulations) เพื่อให้บริหารปกครองกีฬาให้เกิดประโยชน์ทั้งในแง่เศรษฐกิจและสังคมอย่างสูงสุด (Pijetlovic & Nyman-Metcalf, 2013) ในขณะเดียวกันองค์กรกำกับดูแลกีฬาอาจกระจายอำนาจไปยังบรรดาสมาชิก เพื่อให้บรรดาสมาชิกในระดับชั้นต่าง ๆ ตามการจัดลำดับชั้นการบริหารปกครองในแต่ละชนิดกีฬา ตั้งแต่ระดับนานาชาติไปจนถึงระดับประเทศ สามารถบริหารปกครองกีฬาในแต่ละชนิดกีฬาในภูมิภาคหรือท้องถิ่นของตนเองได้ ตลอดจนมีอำนาจในการกำหนดนโยบายและวางกฎระเบียบในการบริหารปกครองที่ตอบสนองต่อการบริหารปกครอง

กีฬาในภูมิภาคหรือท้องถิ่นของตน ตราบเท่าที่นโยบายหรือกฎระเบียบไม่ขัดแย้งกับนโยบายหรือกฎระเบียบขององค์กรกำกับดูแลกีฬาสากลได้กำหนดขึ้น เหตุผลเช่นนี้ทำให้การบริหารปกครองกีฬามีความจำเพาะเจาะจง (Specificity of Sport) โดยมีลักษณะอันเป็นแก่นแท้ของกีฬา (Inherent Characteristics of Sport) (Abanazir, 2019) ซึ่งรูปแบบการบริหารปกครองกีฬาไม่ใช่สิ่งที่ถูกสร้างขึ้นได้ตามใจชอบ แต่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายใต้ฐานแนวคิดว่าการกำกับดูแลตนเองและความเป็นอิสระในการบริหารปกครองตนเองแล้วเติบโตเปลี่ยนแปลงไปตามการกำหนดนโยบายและการบัญญัติกฎระเบียบขึ้น เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะเจาะจงที่เกิดขึ้นในวงการกีฬา

เมื่อสังคมกีฬามีความสัมพันธ์ระหว่างผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาที่สลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ประกอบกับความสัมพันธ์เช่นว่านี้อยู่บนรากฐานของความผูกพันที่จะต้องยินยอมปฏิบัติตามแบบแผนการบริหารปกครองหรือกฎระเบียบกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬา หากเกิดสถานการณ์ที่เกิดความขัดแย้ง (Conflict) ระหว่างบรรดาผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาจนไม่อาจเข้าอกเข้าใจกันได้หรือไม่อาจคงความสัมพันธ์อย่างสมานฉันท์ต่อไปได้ เช่นนี้ย่อมนำไปสู่ข้อขัดแย้งระหว่างผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬา ในทำนองที่ผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาคู่ขัดแย้งทั้งสองฝ่ายหรือหลายฝ่ายไม่สามารถตกลงกันได้ในเรื่องที่เกี่ยวกับการผิดสัญญาหรือข้อตกลงที่ได้ทำขึ้นร่วมกัน หรือในเรื่องที่เกี่ยวกับการออกกฎระเบียบที่ขัดต่อธรรมนูญการปกครองกีฬา (Statutes) ขององค์กรกำกับดูแลกีฬาหรือการออกคำสั่งลงโทษทางวินัย (Disciplinary Sanction Orders) ที่ไม่ชอบด้วยกฎระเบียบขององค์กรกำกับดูแลกีฬา รวมทั้งข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากการที่องค์กรกำกับดูแลกีฬาหรือสถาบันบริหารปกครองกีฬาภายใต้องค์กรกำกับดูแลกีฬาละเลยต่อหน้าที่ตามกฎระเบียบหรือปฏิบัติหน้าที่ไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดเอาไว้ในกฎระเบียบ ข้อขัดแย้งเช่นว่านี้อาจกลายมาเป็นข้อพิพาท (Dispute) ระหว่างผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬา (Giulianotti, 2011)

เหตุนี้เอง การบริหารปกครองกีฬาที่มีความจำเพาะเจาะจงจึงได้ก่อร่างสร้างกฎระเบียบที่กำหนดขึ้นตอนหรือกระบวนการ เพื่อระงับข้อพิพาทที่เกิดขึ้น

ระหว่างผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาภายใต้สังคมกีฬาภายใต้ความสัมพันธ์ของผู้คนดังกล่าวที่มีความสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ขั้นตอนหรือกระบวนการเช่นว่านี้อิงกับเหตุผลทางเทคนิคที่ต้องการให้ผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาสามารถยุติความขัดแย้งหรือระงับข้อพิพาทได้ โดยอาศัยขั้นตอนหรือกระบวนการที่องค์กรกำกับดูแลกีฬาทั่วไปมักเลือกใช้หรือยอมรับนับถือพัฒนาขึ้นมาเป็นกระบวนการระงับข้อพิพาทที่มีเอกลักษณ์เฉพาะ แล้วกระบวนการเช่นว่านี้เป็นที่ยอมรับนับถือในวงการกีฬาสากล

บทความฉบับนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญที่ชี้ให้เห็นลักษณะเฉพาะของอิสระในการบริหารปกครองตนเองของกีฬาและข้อผูกพันที่บรรดาสมาชิกต้องปฏิบัติตาม อีกทั้งยังนำเสนอแนวคิดอำนาจอิสระในการบริหารปกครองตนเองของชนิดกีฬาต่าง ๆ ซึ่งแต่ละชนิดกีฬาย่อมมีองค์กรกำกับดูแลกีฬาใช้อำนาจเช่นว่านี้มากำหนดรูปแบบของการระงับข้อพิพาทในกีฬา บทความฉบับนี้ยังอภิปรายกลไกรวิธีพิจารณาข้อพิพาทในวงการกีฬาสากลและการยอมรับศาลอนุญาโตตุลาการกีฬา ในฐานะที่เป็นสถาบันอิสระที่มีหน้าที่ระงับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นในแต่ละชนิดกีฬาที่เกิดขึ้นในวงการกีฬาในทั่วทุกมุมโลก

ความจำเพาะเจาะจงของกีฬา

แนวคิดว่าด้วยความจำเพาะเจาะจงของกีฬามีพื้นฐานมาจากการบริหารปกครองกีฬาที่ให้ผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬามารวมตัวกันก่อตั้งองค์กรกำกับดูแลกีฬาในรูปแบบของนิติบุคคลตามกฎหมายเอกชนเพื่อบริหารปกครองตนเอง การบริหารปกครองตนเองของบรรดาผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาเช่นว่านี้ย่อมทำให้องค์กรกำกับดูแลกีฬาเป็นอิสระในการบริหารปกครองตนเองจากรัฐ (State) หรือองค์การเหนือชาติ (Supranational Organization) กล่าวคือ องค์กรกำกับดูแลกีฬาสามารถมีอิสระในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ร่วมกันขององค์กรกำกับดูแลกีฬาเอง และบรรดาสมาชิกขององค์กรกำกับดูแลกีฬานั้น ๆ มีสถาบันออกกฎระเบียบ (Legislative Bodies) สถาบันบริหาร (Administrative Bodies) และสถาบันวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาท (Judicial Bodies) เป็นของตนเอง รวมทั้งองค์กรกำกับ

ดูแลกีฬาสามารถออกคำสั่งเพื่อการบริหารปกครองและทำข้อตกลงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารปกครองได้ด้วยตนเอง การจัดระเบียบการบริหารปกครององค์กรกำกับดูแลกีฬาในแต่ละชนิดกีฬาสากล รวมทั้งในแต่ละการแข่งขันกีฬาสากลล้วนแล้วแต่มีลักษณะเฉพาะของการจัดระเบียบการปกครองและกำกับดูแลตนเองตามเจตนารมณ์ของการก่อตั้ง การจัดระเบียบการบริหารปกครององค์กรกำกับดูแลกีฬาเช่นนี้ส่งผลให้องค์กรกำกับดูแลกีฬามีอิสระในการกำหนดนโยบายหรือกฎระเบียบขึ้นมาเพื่อกำหนดรูปแบบ ขั้นตอนและกระบวนการระงับข้อพิพาทระหว่างบรรดาสมาชิก พร้อมกับมีอิสระในการที่จะกำหนดสถาบันวินิจฉัยข้อพิพาทของตนเองขึ้นมาสำหรับวินิจฉัยข้อพิพาทระหว่างบรรดาสมาชิกได้ด้วยตนเอง รวมถึงการที่องค์กรกำกับดูแลกีฬาในแต่ละชนิดกีฬาสากลมีอิสระที่จะกำหนดกฎระเบียบมารองรับกระบวนการวินิจฉัยข้อพิพาทในวงการกีฬาของตน

การระงับข้อพิพาทในวงการกีฬาถือเป็นความจำเพาะเจาะจงของกีฬาอย่างหนึ่ง และกระบวนการยุติธรรมในวงการกีฬาก็มักแตกต่างไปจากการดำเนินคดีในกระบวนการยุติธรรมกระแสหลักที่เน้นการใช้แนวคิดความยุติธรรมเชิงแก้แค้นทดแทน (Retribution) เป็นสำคัญ

เหตุผลที่จะต้องมีการศึกษาทบทวนนิยามความหมายของความจำเพาะเจาะจงของกีฬา ก็เพื่อทำความเข้าใจและตระหนักว่าการบริหารปกครองกีฬาสากลภายใต้องค์กรกำกับดูแลกีฬา มักมีโครงสร้างและรูปแบบกิจกรรมในการบริหารปกครองอันมีลักษณะเฉพาะ ซึ่งองค์กรกำกับดูแลกีฬามักจัดวางโครงสร้างการบริหารปกครองกีฬาที่ประกอบด้วยสถาบัน (Bodies) หรือองค์กร (Entities) มาทำหน้าที่ปกครองควบคุมบรรดาสมาชิกให้บรรดาสมาชิกเหล่านี้ปฏิบัติตามให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหรือกรอบจริยธรรมจรรยาบรรณที่ได้วางเอาไว้ ตลอดจนกำหนดอำนาจหน้าที่ของสถาบันหรือองค์กรที่อยู่ภายใต้โครงสร้างการบริหารปกครองขององค์กรกำกับดูแลกีฬาให้ดำเนินกิจกรรมเพื่อตอบสนองต่อภารกิจขององค์กรกำกับดูแลกีฬาในชนิดกีฬาและรักษาผลประโยชน์ของบรรดาสมาชิกส่วนใหญ่

เคยมีผู้กล่าวถึงนิยามความหมายของความจำเพาะเจาะจงของกีฬาดังต่อไปนี้

คณะกรรมการยุโรป (European Commission) (2007) ได้จัดทำสมุดปกขาว (White Papers) เรื่อง “สมุดปกขาวกีฬา” หรือ “White Paper on Sport” ที่ได้อธิบายนิยามของความจำเพาะเจาะจงของกีฬาเอาไว้ ความจำเพาะเจาะจงของกีฬา หมายถึง ลักษณะเฉพาะที่โดดเด่น (Specific Characteristics) ซึ่งมีทั้งหมด 2 ด้านด้วยกัน อันประกอบด้วย (ก) ด้านแรก ความจำเพาะเจาะจงด้านกิจกรรมกีฬาและกฎระเบียบในการกีฬา (Specificity of Sporting Activities and of Sporting Rules) เช่น การแยกประเภทการแข่งขันกีฬาระหว่างหญิงชาย (Separate Competitions for Men and Women) การจำกัดจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมการแข่งขันกีฬา (Limitations on the Number of Participants in Competitions) ความต้องการในการเสริมสร้างความมั่นใจในความไม่แน่นอนของผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นจากกิจกรรมกีฬา (Need to Ensure Uncertainty Concerning Outcomes) และความต้องการในการรักษาสมดุลการแข่งขันระหว่างบรรดาสโมสรกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาในรายการเดียวกัน (Need to Preserve a Competitive Balance between Clubs Taking Part in the Same Competitions) (ข) ความจำเพาะเจาะจงด้านการจัดโครงสร้างการบริหารปกครองกีฬา (Specificity of the Sport Structure) กล่าวคือ วงการกีฬามักประกอบด้วยองค์กรกีฬาที่หลากหลายและมีอิสระในการบริหารปกครองตนเอง แล้วการดำเนินงานขององค์กรกีฬาที่หลากหลายและมีอิสระในการบริหารปกครองตนเองเช่นนี้ ย่อมสอดคล้องกับโครงสร้างการจัดการแข่งขันกีฬาแบบปิรามิด (Pyramid Structure of Competitions) ที่ประกอบด้วยการแข่งขันระดับสมัครเล่นไปจนถึงการแข่งขันระดับอาชีพ อีกทั้งการจัดโครงสร้างการบริหารปกครองกีฬาในทำนองนี้ย่อมส่งเสริมให้เกิดกลไกสร้างความสามัคคีกัน (Solidarity Mechanisms) ที่ส่งเสริมความสัมพันธ์อย่างเป็นปึกแผ่นแน่นแฟ้นระหว่างผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาในทุกๆระดับชั้น องค์กรกีฬาระดับชาติและหลักการรวมตัวกัน

เป็นสหพันธ์กีฬาสากลในแต่ละชนิดกีฬา (Principle of A Single Federation per Sport)

ศาสตราจารย์ Tomáš Gábris (2010) แห่งมหาวิทยาลัย Comenius University Bratislava (Univerzita Komenského v Bratislave) ได้เขียนบทความเรื่อง “ความจำเพาะเจาะจงของกีฬาภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ และกฎหมายสหภาพยุโรป” หรือ “The Specificity of Sports in the International and EU Law” ได้กำหนดนิยามความหมายของความจำเพาะเจาะจงของกีฬา หมายถึง หลักการที่แสดงให้เห็นความจำเพาะเจาะจงในกีฬาที่ขึ้นอยู่กับการเล่นในเชิงปทัสฐานในลักษณะที่วงการกีฬาได้กำหนดเอาไว้ให้เป็นแบบแผนที่ผู้คนในวงการกีฬาใช้ยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติในสังคมกีฬาร่วมกัน อันมีการบังคับใช้แนวทางดังกล่าวอันอยู่นอกเหนือกฎหมาย (Extralegal Enforcement) ซึ่งถือเป็นสิทธิพิเศษที่องค์กรกำกับดูแลกีฬาสากลได้รับโดยเฉพาะในอันที่จะได้รับการยกเว้นไม่จำเป็นต้องอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายในการดำเนินกิจกรรมหรือปฏิบัติการเพื่อการบริหารปกครองกีฬา (Monopolistic) และแนวทางปฏิบัติในสังคมกีฬาร่วมกันเช่นว่านี้อยู่ภายใต้รูปแบบการจัดระเบียบบริหารปกครองกีฬาภายใต้ฐานแนวคิดการจัดโครงสร้างเพื่อแบ่งระดับชั้นทางการบริหารปกครองกีฬา (Hierarchical Pyramid Structure of Sports)

ศาสตราจารย์ Robert Siekmann (2012) ผู้อำนวยการศูนย์ ASSER International Sports Law Centre ได้เขียนบทความเรื่อง “ความจำเพาะเจาะจงของกีฬา: ข้อยกเว้นของการทำกิจกรรมกีฬาตามกฎหมายสหภาพยุโรป” หรือ “The Specificity of Sport: Sporting Exceptions in EU Law” ได้กำหนดนิยามความหมายของความจำเพาะเจาะจงของกีฬา หมายถึง กฎเกณฑ์ของการทำกิจกรรมกีฬาโดยแท้ (Purely Sporting Rules) ที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย (กฎหมายแข่งขันทางการค้าสหภาพยุโรป) และการดำเนินกิจกรรมเช่นว่านี้ไม่ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติกฎหมาย

องค์กร Ecorys องค์กร KEA European Affairs และองค์กร Sport and Citizenship (2016) ได้ร่วมกันจัดทำรายงานเรื่อง “กรอบแนวคิดและการ

วิเคราะห์ความจำเพาะเจาะจงของกีฬา” หรือ “Mapping and Analysis of the Specificity of Sport” นำเสนอต่อฝ่ายกิจการการศึกษาและวัฒนธรรมแห่งคณะกรรมการยุโรป (Directorate-General for Education and Culture of the European Commission) ได้กำหนดนิยามความหมายของความจำเพาะเจาะจงของกีฬา หมายถึง ลักษณะโดดเด่นอันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ (Inherent Characteristics of Sport) โดยเกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในวงการกีฬา ซึ่งกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในวงการกีฬาเช่นนี้ถูกระบุเอาไว้ในสนธิสัญญาลิสบอน 2009 (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

จากการศึกษานิยามความหมายของความจำเพาะเจาะจงของกีฬาในข้างต้น พบว่า การกำหนดนิยามความหมายไปในทำนองเดียวกันเป็นการอธิบายถึงแนวคิดความเป็นอิสระทางการบริหารปกครองกีฬาขององค์กรกำกับดูแลกีฬาภายใต้ธรรมชาติของการบริหารปกครองกีฬาที่มักจัดโครงสร้างการบริหารปกครองหรือที่มีอิสระในการตัดสินใจบริหารปกครองตนเอง โดยไม่ต้องอยู่ในการบังคับควบคุมของรัฐ (Blackshaw, 2007) แล้วความจำเพาะเจาะจงของกีฬาที่อยู่บนฐานแนวคิดอิสระในการกำกับดูแลตนเองขององค์กรกำกับดูแลกีฬาให้เป็นไปตามประโยชน์ส่วนรวมของผู้คนในวงการกีฬา และสอดคล้องกับความต้องการสร้างบรรทัดฐานอันเป็นแนวทางเสริมสร้างความถูกต้องชอบธรรมในวงการกีฬา

จากการวิเคราะห์นิยามความหมายของความจำเพาะเจาะจงของกีฬาที่หยิบยกมาอ้างอิงในข้างต้น สามารถสรุปเป็นนิยามความหมายที่สอดคล้องกันได้ว่า ความจำเพาะเจาะจงของกีฬา หมายถึง แนวคิดความเป็นอิสระทางการบริหารปกครองกีฬาขององค์กรกำกับดูแลกีฬาที่ถูกบ่มเพาะมาจากรูปแบบการบริหารปกครองกีฬาที่เกิดขึ้นมาจากพื้นฐานแนวคิดการกำกับดูแลกันเองระหว่างบรรดาผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในวงการกีฬาและแนวคิดความเป็นอิสระในการบริหารปกครองตนเองขององค์กรกำกับดูแลกีฬา ซึ่งอิสระในการบริหารปกครองตนเองขององค์กรกำกับดูแลกีฬาได้สร้างเอกลักษณ์ในการใช้อำนาจตัดสินใจเลือกกระทำการหรืองดเว้นกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อบริหาร

ปกครองบรรดาสมาชิกของตนเป็นไปอย่างมีระเบียบแบบแผน ตลอดจนมีเอกสิทธิ์ในการใช้อำนาจออกกฎระเบียบมาควบคุมพฤติกรรมบรรดาสมาชิกเพื่อประโยชน์ร่วมกันของบรรดาสมาชิกส่วนใหญ่หรือมีเอกสิทธิ์ในการใช้อำนาจวางกระบวนการสำหรับบรรลุเป้าหมายในการธำรงความยุติธรรมความถูกต้องชอบธรรมในวงการกีฬาเอาไว้ (Geeraert, Mrkonjic & Chappelet, 2014) อีกทั้งการกำหนดรูปแบบการบริหารปกครองกีฬาแบบระดับชั้นและการจัดโครงสร้างระดับชั้นทางการบริหารปกครองกีฬา เป็นรูปแบบการบริหารปกครองกีฬาที่ถูกนำมาใช้บริหารปกครองกีฬาสมายใหม่มาเป็นเวลานาน จนกลายมาเป็นรูปแบบการบริหารปกครองกีฬาที่มีธรรมชาติของระเบียบแบบแผนในการบริหารปกครองและเอกลักษณ์ในการกำกับดูแลตนเองที่เป็นไปอย่างสอดคล้องกัน (Parrish & Miettinen, 2008) โดยรัฐไม่สามารถที่จะเข้าไปมีบทบาทครอบงำการบริหารปกครองหรือแทรกแซงการกำกับดูแลตนเองเช่นว่านี้ในทุก ๆ ด้านได้ ซึ่งหมายถึงว่ารัฐไม่อาจใช้อำนาจในควบคุมและแทรกแซงการบริหารปกครองตนเองขององค์กรกำกับดูแลกีฬาได้ ตราบเท่าที่องค์กรกำกับดูแลกีฬายังคงมีเอกสิทธิ์ในการใช้อำนาจบริหารปกครองเหนือบรรดาสมาชิกและเหนืออาณาเขตที่ตนมีอำนาจ และการใช้อำนาจไม่กระทบต่อการขัดต่อหลักความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนของบ้านเมือง

ทั้งนี้ การดำเนินกิจกรรมที่มีความจำเพาะเจาะจงของกีฬาเช่นว่านี้อาจส่งผลกระทบต่อปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มบุคคลผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาทั้งในทางบวกหรือทางลบ ตลอดจนอาจส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศในวงการกีฬา (Ecosystem of Sports) อันส่งผลต่อโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบรรดาปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มบุคคลผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาต่าง ๆ หรือส่งผลต่อการพึ่งพาอาศัยกันภายใต้ระบบการบริหารปกครองขององค์กรกำกับดูแลกีฬา ก่อให้เกิดการไหลเวียนของทรัพยากรมนุษย์และทรัพย์สินในธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬา

ดังที่กล่าวมาในข้างต้น ความจำเพาะเจาะจงของกีฬาอันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะในการจัดระเบียบการบริหารปกครองกีฬา (เช่น การกำหนดโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรกำกับดูแลกีฬาที่มีอำนาจบริหารปกครองกับบรรดา

สมาชิกที่อยู่ภายใต้การบริหารปกครอง เป็นต้น) รวมทั้งการวางระเบียบเกี่ยวกับกิจกรรมเพื่อการบริหารปกครองในแต่ละชนิดกีฬาสากลหรือการแข่งขันกีฬาสากล (เช่น การออกคำสั่งลงโทษทางวินัยและการออกกฎระเบียบ เป็นต้น) โดยมุ่งตอบสนองต่อความต้องการบรรดาสมาชิกส่วนใหญ่หรืออ้างไว้ซึ่งความถูกต้องชอบธรรมในวงการกีฬา กิจกรรมเพื่อการบริหารปกครองเป็นผลผลิตจากความยินยอมของบรรดาสมาชิกที่ยอมเข้ามาผูกพันกันว่าจะกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อตอบสนองความต้องการของบรรดาสมาชิกหรืออ้างไว้ซึ่งความถูกต้องชอบธรรมในวงการกีฬา ตัวอย่างเช่น การต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา (Anti-Doping) ไม่เพียงเป็นทั้งหลักแห่งความประพฤติและข้อปฏิบัติในวงการกีฬา ที่ผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาต้องประพฤติปฏิบัติ เพื่อก่อให้เกิดความเชื่อถือไว้วางใจต่อการดำเนินกิจกรรมกีฬาหรือการแข่งขันกีฬา ในขณะเดียวกันบรรดาผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาและสังคมทั่วไปยังต้องประพฤติปฏิบัติให้เกิดความเชื่อถือไว้วางใจต่อบรรดานักกีฬา (Athletes) และผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬา (Sportspeople) (เช่น ผู้ฝึกสอน ผู้ฝึกซ้อม ผู้จัดการ ตัวแทน เจ้าหน้าที่ร่วมทีม เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และบุคลากรทางการแพทย์) นักกีฬาและผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาต้องไม่ข้องแวะกับการใช้สารกระตุ้นที่นำเข้าสู่ร่างกายแล้วทำให้ได้เปรียบทางการกีฬา (เช่น การใช้สารต้องห้ามกับนักกีฬา การจงใจ ยุยงส่งเสริม หรือใช้อุบายหลอกลวงให้นักกีฬาใช้สารต้องห้าม) อันเป็นการประพฤติปฏิบัติที่นำไปสู่ความเชื่อถือไว้วางใจต่อการดำเนินกิจกรรมกีฬาและการจัดการแข่งขันกีฬา ด้วยความมั่นคงในจริยธรรมจรรยาบรรณและเคารพต่อกฎระเบียบว่าด้วยการควบคุมการใช้สารกระตุ้น (Doping Control) ในทางกลับกันผู้ที่ไม่ได้เป็นนักกีฬา (Non-athletes) และผู้ไม่ได้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาแต่อย่างใด ก็ย่อมสามารถใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาที่ต้องห้ามเฉพาะในวงการกีฬาได้ตามความปรารถนา ตราบเท่าที่ไม่มีกฎหมายของรัฐห้ามหรือไม่มีกฎหมายของรัฐที่ใช้ในขณะกระทำนั้นบัญญัติให้เป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ อันเป็นไปตามหลักที่ว่าไม่มีความผิดและไม่มีโทษถ้าไม่มีกฎหมายกำหนดไว้ก่อน หรือ Nullum Crimen, Nulla Poena Sine Praevia Lege Poenali เช่นนี้แล้ว

การต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาและการควบคุมการใช้สารกระตุ้น จึงถือเป็นหลักเกณฑ์หรือวิธีการทางเทคนิคที่ผู้คนในวงการกีฬายอมรับนับถือร่วมกันและองค์กรกำกับดูแลกีฬากำหนดเอาไว้เป็นกฎระเบียบเอาไว้เป็นการเฉพาะให้ผู้คนในวงการกีฬาประพฤติปฏิบัติร่วมกัน แล้วหลักเกณฑ์และวิธีการ เช่นว่านี้ที่อยู่บนความต้องการเฉพาะร่วมกันของผู้คนในวงการกีฬาที่ต้องการให้การดำเนินกิจกรรมกีฬาหรือการจัดการแข่งขันกีฬาเป็นไปอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรม โดยปราศจากการเอารัดเอาเปรียบซึ่งกันและกันในวงการกีฬา เป็นต้น

ด้วยเอกลักษณ์เฉพาะของการบริหารปกครองกีฬาที่องค์กรกำกับดูแลกีฬามีอิสระในการบริหารปกครองตนเองโดยไม่อยู่ภายใต้อำนาจอองค์การเหนือชาติใด ๆ และมีความเป็นกลางในการกำกับดูแลบรรดาสมาชิกโดยปราศจากการแทรกแซงจากรัฐใด ๆ ประกอบกับเอกลักษณ์เฉพาะของข้อตกลงในวงการธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาที่กฎระเบียบในวงการกีฬาได้ขนานนามเอาไว้ให้ข้อตกลงเช่นว่านี้เป็นพิเศษและความผูกพันระหว่างคู่ตกลงทั้งสองฝ่ายหรือหลายฝ่ายตามข้อตกลงเช่นว่านี้ก็สอดคล้องกันกับการดำเนินกิจกรรมกีฬาในธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาสสมัยใหม่ ดังนั้น วงการกีฬาจึงได้พัฒนาและใช้กระบวนการระงับข้อพิพาท (Dispute Resolution Process in Sports) ด้วยวิธีการอันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะในวงการกีฬาและบัญญัติกฎเกณฑ์ว่าด้วยวิธีพิจารณาข้อพิพาทเอาไว้เป็นพิเศษ โดยเปิดช่องให้คู่พิพาทใช้โอกาสแสวงหาข้อตกลงร่วมกันเพื่อยุติข้อพิพาทโดยอาศัยองค์กรที่มีอำนาจพิจารณาข้อพิพาทตามที่องค์กรกำกับดูแลกีฬามอบอำนาจเอาไว้ (อาจเป็นสถาบันการวินิจฉัยข้อพิพาท (Juridical Bodies) ขององค์กรกำกับดูแลกีฬา (Panagiotopoulos, 2004) หรืออาจเป็นสถาบันการวินิจฉัยข้อพิพาทอิสระ (Independent Judicial Institutes) ที่องค์กรกำกับดูแลกีฬายอมรับนับถือ) ให้มาดำเนินการระงับข้อพิพาทตามกฎหมายที่ว่าด้วยวิธีพิจารณาข้อพิพาทที่บัญญัติเอาไว้เป็นพิเศษ (O'Leary, 2021) อีกทั้งวิธีระงับข้อพิพาทอันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะในวงการกีฬามักถูกนำมากำหนดหลักเกณฑ์การระงับข้อพิพาทเอาไว้เป็นลายลักษณ์อักษร แล้วองค์กรกำกับดูแลกีฬาก็มักยึดถือวิธีระงับข้อพิพาทเช่นว่านี้ อย่างแพร่หลาย ทั้งในวงการกีฬาชนิดกีฬาเดียวกันหรือต่างชนิดกีฬากัน

การระงับข้อพิพาทในวงการกีฬาอันเป็นความจำเพาะเจาะจงในกีฬา

การระงับข้อพิพาทเป็นกิจกรรมทางสังคมที่มุ่งระงับข้อขัดแย้งระหว่างคู่กรณีที่เป็นผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬา โดยมุ่งลดความขัดแย้งระหว่างคู่กรณีและเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างคู่กรณีที่อยู่ในวงการกีฬาเดียวกัน การระงับข้อพิพาทยังเป็นเครื่องมือช่วยจัดระเบียบและกรอบในสังคมกีฬา ทำให้คู่กรณีหรือคู่ขัดแย้งต่างฝ่ายต่างมีโอกาสได้รับประโยชน์ที่ฝ่ายตนนั้นพึงที่จะได้รับ โดยอาศัยกฎเกณฑ์วิธีพิจารณาข้อพิพาทในชนิดกีฬาต่าง ๆ มาเป็นบรรทัดฐานสำหรับระงับข้อพิพาทอันเกิดจากความขัดแย้งของผู้คนในวงการกีฬา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อคู่กรณีหรือคู่ขัดแย้งที่พิพาทกันมีความจำเป็นที่จะต้องพึ่งพาอาศัยกันในปัจจุบันหรืออนาคต เช่น นักกีฬาอาชีพ (Professionals) กับสโมสรกีฬาต้นสังกัด (Clubs) อาจเผชิญข้อขัดแย้งระหว่างกันเนื่องด้วยสภาพการจ้าง (Conditions of Employment) ในลักษณะที่เป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับเงื่อนไขการปฏิบัติงานในฐานะนักกีฬาที่สังกัดสโมสรกีฬาต้นสังกัดหรือการทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจในนามสโมสรกีฬาต้นสังกัด การกำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน สวัสดิการ และการเลิกจ้าง หรือผลประโยชน์ตอบแทนอื่น ๆ ของนักกีฬาในฐานะที่ปฏิบัติงานหรือทำกิจกรรมให้กับสโมสรกีฬาต้นสังกัด กระบวนการระงับข้อพิพาทในวงการกีฬาก็ย่อมช่วยให้การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันระหว่างผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาสามารถดำรงอยู่ต่อไปได้ ในทำนองที่ต่างฝ่ายต่างได้ประโยชน์ซึ่งกันและกัน (Reciprocally) โดยที่ต่างฝ่ายต่างได้เปรียบเสียเปรียบยิ่งหย่อนไปกว่ากัน

ดังนั้น การจัดโครงสร้างการบริหารปกครองกีฬาขององค์กรกำกับดูแลกีฬาในลำดับชั้นต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสหพันธ์กีฬานานาชาติ (International Sports Federations) ไปจนถึงสโมสรกีฬา (Grassroots Clubs) ก็มักระบุสถาบันระงับข้อพิพาททางกีฬาสำหรับชนิดกีฬานั้น ๆ ขึ้นมา เพื่อระงับข้อพิพาทที่อาจเกิดขึ้นระหว่างองค์กรกำกับดูแลกีฬากับบรรดาสมาชิกหรือระหว่างบรรดาสมาชิกด้วยกัน โดยที่สถาบันเช่นว่านี้อยู่ภายใต้โครงสร้างการบริหารปกครองขององค์กรกำกับดูแลกีฬาและบรรดาสมาชิกขององค์กรกำกับดูแลกีฬาทุกระดับชั้นก็ต้องยินยอมพร้อมใจเข้าสู่กระบวนการระงับข้อพิพาทที่องค์กรกำกับ

ดูแลกีฬาได้จัดตั้งเอาไว้กับต้องยินยอมผูกพันตนที่จะปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำวินิจฉัยชี้ขาดของสถาบันระงับข้อพิพาททางกีฬาสำหรับชนิดกีฬานั้น ๆ ซึ่งสถาบันระงับข้อพิพาททางกีฬายกได้โครงสร้างองค์กรกำกับดูแลกีฬาในแต่ละชนิดกีฬามักถูกจัดตั้งในรูปแบบสถาบันระงับข้อพิพาทชำนาญพิเศษที่ประกอบด้วยบุคคลผู้มีความรู้และความชำนาญในคดีเฉพาะเรื่องนั้น ๆ มาทำหน้าที่อำนวยความสะดวกและความสะดวกต้องขอธรรมในกรณีที่มีข้อพิพาทระหว่างองค์กรกำกับดูแลกีฬากับบรรดาสมาชิกหรือระหว่างบรรดาสมาชิกด้วยกัน (McArdle, 2015) เช่น ข้อพิพาทเกี่ยวกับวินัยของผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬา (Disciplinary Disputes) และข้อพิพาทเกี่ยวกับการจ้างงานของผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬา (Employment Disputes) สำหรับตัวอย่างของสถาบันระงับข้อพิพาททางกีฬาภายใต้โครงสร้างการบริหารปกครองขององค์กรกำกับดูแลกีฬาในแต่ละชนิดกีฬา อาทิ ศาลกีฬาฟุตบอล (Football Tribunal หรือ FT) ที่อยู่ภายใต้โครงสร้างการบริหารปกครองของสหพันธ์กีฬาฟุตบอลนานาชาติ (Fédération Internationale de Football Association หรือ FIFA) และศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาบาสเกตบอล (Basketball Arbitral Tribunal หรือ BAT) ที่อยู่ภายใต้โครงสร้างการบริหารปกครองของสหพันธ์กีฬาบาสเกตบอลนานาชาติ (International Basketball Federation หรือ FIBA) เป็นต้น

อนึ่ง ในปี ค.ศ. 2007 คณะกรรมการโอลิมปิกแห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศส (Comité National Olympique et Sportif Français หรือ CNOSF) ได้จัดตั้งองค์กรระงับข้อพิพาทขึ้นมาเป็นการเฉพาะ ได้แก่ สถาบันอนุญาโตตุลาการกีฬาฝรั่งเศส (Chambre Arbitrale du Sport หรือ CAS) โดยมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทเกี่ยวกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (Economic Disputes) ระหว่างบรรดาสมาชิกที่อยู่ภายใต้การบริหารปกครองของคณะกรรมการโอลิมปิกแห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศส อาทิ ข้อพิพาทเกี่ยวกับการเป็นผู้สนับสนุนกิจกรรมกีฬา (Sponsorship) และข้อพิพาทเกี่ยวกับลิขสิทธิ์ถ่ายทอดสดการแข่งขันกีฬา (Broadcasting) อย่างไรก็ตาม หากเป็นข้อพิพาทที่เกิดจากการกระทำทางปกครองอันมีลักษณะเป็นสัญญาหรือข้อตกลงที่รัฐ หน่วยงานของรัฐหรือเอกชน

ที่ได้รับมอบอำนาจรัฐจัดทำขึ้นเพื่อจัดทำบริการสาธารณะด้านกีฬา (Public Service) ข้อพิพาทเช่นนี้นี้ย่อมอยู่ภายใต้เขตอำนาจศาลปกครองฝรั่งเศส แล้วศาลปกครองฝรั่งเศสก็มีอำนาจในการพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งในคดีพิพาทดังกล่าว (Soiron & Gobardhan, 2022)

นอกจากนี้ องค์การกำกับดูแลกีฬาอาจจัดวางสถาบันระงับข้อพิพาทอิสระภายนอก (Independent Institution) ให้มาทำหน้าที่รับพิจารณาอุทธรณ์คำวินิจฉัยหรือคำสั่งของสถาบันระงับข้อพิพาทภายในโครงสร้างการบริหารปกครองขององค์กรกำกับดูแลกีฬา นั้นหมายความว่าสถาบันระงับข้อพิพาทภายนอกเช่นนี้เป็นสถาบันระงับข้อพิพาทภายนอกโครงสร้างการบริหารปกครองที่ถูกจัดวางลำดับชั้นเอาไว้ให้สูงไปกว่า (Higher) สถาบันระงับข้อพิพาทภายใน แล้วองค์กรกำกับดูแลกีฬาก็ยอมรับนับถือให้สถาบันระงับข้อพิพาทภายนอกมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทยืนตาม แก้ไขหรือกลับคำวินิจฉัยหรือยกเลิกเพิกถอนคำสั่งของสถาบันระงับข้อพิพาทภายในโครงสร้างการบริหารปกครองขององค์กรกำกับดูแลกีฬา ทั้งนี้ ธรรมนูญกีฬา (Statutes) เป็นกติกาสูงสุดในการบริหารปกครองกีฬาในแต่ละชนิดกีฬามักกำหนดเขตอำนาจ (Jurisdictions) ของสถาบันระงับข้อพิพาทภายนอกให้มิเขตพื้นที่ที่อยู่ในอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทเหนือเฉพาะบรรดาสมาชิกเท่านั้น แยกอิสระจากสถาบันตุลาการขององค์กรเหนือชาติหรือรัฐอื่น ๆ รวมทั้งองค์กรกำกับดูแลกีฬาสากล และองค์กรกีฬาระหว่างประเทศมักกำหนดแนวทางการจัดลำดับชั้นของสถาบันระงับข้อพิพาทในวงการกีฬาที่สืบเนื่องกันมาเอาไว้และเป็นที่ยอมรับนับถือร่วมกันของผู้เข้ามาเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับกีฬาว่าศาลอนุญาโตตุลาการกีฬา (Court of Arbitration for Sport หรือ CAS) เป็นสถาบันระงับข้อพิพาทอิสระภายนอกโครงสร้างการบริหารปกครองขององค์กรกำกับดูแลกีฬาทั่วไปที่เปรียบเสมือนหรือประดุจว่าเป็นศาลกีฬาสูงสุดของโลก (Supreme Court of Global Sport) ซึ่งมีอำนาจพิพากษาคดีหรือวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาททางกีฬาตามที่ธรรมนูญกีฬาในแต่ละชนิดกีฬาได้บัญญัติเอาไว้ (Kehrli, 2014) แล้วธรรมนูญกีฬาในแต่ละชนิดกีฬาก็มักบัญญัติเอาไว้ไปในแนวทางเดียวกัน ได้แก่ ข้อพิพาทที่เกิดจากการกระทำเพื่อบริหารปกครองกีฬาหรือข้อพิพาทที่เกิดขึ้น

จากการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบขององค์กรบริหารปกครองกีฬา ไม่ว่าจะเป็นคดีที่เป็นข้อพิพาท (ก) ระหว่างองค์กรกำกับดูแลกีฬาที่ใช้อำนาจบริหารปกครองในแต่ละชนิดกีฬากับบรรดาสมาชิกที่อยู่ภายใต้สังกัดขององค์กรกำกับดูแลกีฬาในแต่ละชนิดกีฬา หรือ (ข) ระหว่างองค์กรกำกับดูแลกีฬาระดับชั้นสูงสุด (เช่น ข้อพิพาทระหว่างสหพันธ์กีฬานานาชาติกับสหพันธ์กีฬาภูมิภาค) กับองค์กรกำกับดูแลกีฬาระดับรองลงมาที่อยู่ในการบริหารปกครองหรือในกำกับดูแลขององค์กรกำกับดูแลกีฬาระดับชั้นสูงสุด (เช่น ข้อพิพาทระหว่างสหพันธ์กีฬาภูมิภาคกับสมาคมกีฬาระดับชาติ) หรือ (ค) ระหว่างบรรดาสมาชิกที่อยู่ภายใต้การบริหารปกครองขององค์กรกำกับดูแลกีฬาด้วยกัน (เช่น ข้อพิพาทระหว่างสโมสรกีฬา กับสโมสรกีฬา)

จากที่กล่าวมาในช่วงต้นสะท้อนให้เห็นว่า องค์กรกำกับดูแลกีฬามีอิสระที่จะจัดตั้งสถาบันระดับข้อพิพาทและพัฒนากระบวนการระดับข้อพิพาทในชนิดกีฬาของตนเอง พร้อมกับมีอิสระที่จะกำหนดให้ศาลอนุญาโตตุลาการกีฬา (หรือศาล CAS) มาทำหน้าที่เป็นสถาบันระดับข้อพิพาทชั้นสูงสุดในชนิดกีฬาของตน ซึ่งระบุให้ศาลอนุญาโตตุลาการกีฬามีอำนาจพิจารณาหรือวินิจฉัยชี้ขาดบรรดาข้อพิพาทที่อุทธรณ์คำสั่งหรือคำวินิจฉัยของข้อพิพาทที่อุทธรณ์คำสั่งหรือคำวินิจฉัยของสถาบันระดับข้อพิพาทชั้นต้นโดยตรงต่อศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาตามธรรมนูญกีฬาขององค์กรกำกับดูแลกีฬาในแต่ละชนิดกีฬาที่มีกระบุงชัดเจนให้ศาลอนุญาโตตุลาการกีฬามีอำนาจพิจารณาหรือวินิจฉัยชี้ขาดบรรดาข้อพิพาทที่ยื่นขอต่อศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาตามกฎหมายที่ว่าด้วยวิธีการดำเนินการกระบวนการระดับข้อพิพาท (กฎวิธีพิจารณาข้อพิพาท) ในแต่ละชนิดกีฬาแล้วความเป็นอิสระในการกำหนดหลักเกณฑ์ว่าด้วยการระดับข้อพิพาทในแต่ละชนิดกีฬาย่อมแสดงให้เห็นว่าองค์กรกำกับดูแลกีฬามีอิสระที่จะเลือกหรือพัฒนากิจกรรมทางสังคมอันอยู่บนฐานของความเป็นอิสระในการกำกับดูแลตนเองขององค์กรบริหารปกครองกีฬาอันถือเป็นลักษณะเฉพาะของการบริหารปกครองกีฬาและกระบวนการยุติธรรมเพื่อการบริหารปกครองกีฬาในทำนองที่ประกอบด้วยบริบทแห่งความจำเพาะเจาะจงของกีฬาโดยแท้ อีกทั้งการมอบอำนาจระดับข้อพิพาทและความรับผิดชอบทางการยุติธรรมกีฬาให้กับศาล

อนุญาโตตุลาการกีฬาให้มีอิสระในการพิจารณาหรือวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาททางการกีฬา โดยไม่อยู่ภายใต้การควบคุมหรือการแทรกแซงขององค์กรกำกับดูแลกีฬา เพียงแต่องค์กรกำกับดูแลกีฬาประสานวิธีการใดในทางธุรการเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนในกระบวนการยุติธรรมกีฬาและระบุในธรรมนูญกีฬาในแต่ละชนิดกีฬายอมรับนับถือให้ศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาเป็นสถาบันระงับข้อพิพาทสูงสุดในชนิดกีฬานั้น ๆ เช่นนี้แล้วจึงถือเป็นความจำเพาะเจาะจงของกีฬาในทางที่เป็นประเภทของกิจกรรมขององค์กรกำกับดูแลกีฬาและบรรดาสมาชิกขององค์กรกำกับดูแลกีฬาในฐานะที่เป็นผู้เข้ามาเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับกีฬาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยขจัดความขัดแย้งระหว่างผู้เข้ามาเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับกีฬาและธำรงความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้เข้ามาเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับกีฬานั้นอาจเป็นประโยชน์ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมต่อผู้เข้ามาเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับกีฬาในภายภาคหน้า

ข้อวิพากษ์เกี่ยวกับการระงับข้อพิพาทในวงการกีฬานั้นเป็นความจำเพาะเจาะจงในกีฬา

ความเป็นอิสระในการกำกับดูแลตนเองที่สร้างกระบวนการยุติธรรมเพื่อการบริหารปกครองกีฬาขึ้นมา ตลอดจนขั้นตอนและวิธีดำเนินการระงับข้อพิพาทระหว่างสมาชิก เพื่อให้ความเป็นธรรมแก่องค์กรกำกับดูแลกีฬาและบรรดาสมาชิกขององค์กรกำกับดูแลกีฬา รูปแบบกระบวนการยุติธรรมเพื่อการบริหารปกครองกีฬานั้นเป็นที่นิยมอย่างแพร่หลายในวงการกีฬาสากล ก็มักมีการวางไว้เป็นบรรทัดฐานทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกฎสารบัญญัติ (Substantive Rules) และกฎวิธีสบัญญัติ (Procedural Rules) เอาไว้ธรรมนูญกีฬาในฐานะที่เป็นกฎระเบียบสูงสุดในการปกครองกีฬาในแต่ละชนิดกีฬา ซึ่งกำหนดกรอบอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของสถาบันระงับข้อพิพาทภายในองค์กรกำกับดูแลกีฬา เช่น คณะกรรมการสอบสวนวินัย (Disciplinary Committee) ที่ใช้อำนาจควบคุมการบริหารปกครองในชนิดกีฬาต่าง ๆ และระงับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นจากการใช้อำนาจบริหารปกครองขององค์กรกำกับดูแลกีฬานั้นถือเป็นการควบคุมภายในไม่ให้องค์กรกำกับดูแลกีฬาใช้อำนาจตามอำเภอใจหรือใช้

ดุลพินิจโดยไม่ชอบด้วยกฎระเบียบขององค์กรกำกับดูแลกีฬา อันเป็นการกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบรรดาสมาชิกภายใต้การบริหารปกครองได้ ในขณะที่เดียวกันสถาบันระงับข้อพิพาทภายในองค์กรกำกับดูแลกีฬาก็มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งเพื่อการบริหารปกครองกีฬา เช่น คำสั่งลงโทษทางวินัยที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย (Illegal Disciplinary Orders) หากคู่กรณีไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยหรือคำสั่งของสถาบันระงับข้อพิพาทภายในองค์กรกำกับดูแลกีฬาสามารถยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดเอาไว้ ศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาในฐานะที่เป็นสถาบันระงับข้อพิพาทภายนอกองค์กรกำกับดูแลกีฬาที่องค์กรกำกับดูแลกีฬาส่วนใหญ่เชื่อมั่นให้ความไว้วางใจ ย่อมใช้อำนาจควบคุมตรวจสอบการใช้อำนาจบริหารปกครองในชนิดกีฬาต่าง ๆ รวมทั้งระงับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นระหว่างบรรดาสมาชิกด้วยกัน กระบวนการยุติธรรมเพื่อการบริหารปกครองกีฬาเช่นนี้มีเอกลักษณ์อันเป็นลักษณะเด่นปรากฏเห็นได้ชัด การใช้อำนาจองค์กรเหนือชาติหรืออำนาจรัฐเข้ามาแทรกแซงอำนาจสถาบันระงับข้อพิพาทภายในหรือภายนอกองค์กรกำกับดูแลกีฬาย่อมเป็นการฝ่าฝืนหลักการสำคัญของความเป็นอิสระในการบริหารปกครองตนเองขององค์กรกำกับดูแลกีฬาในแต่ละชนิดกีฬา

อย่างไรก็ดี บทความฉบับนี้ได้ทบทวนและวิพากษ์การระงับข้อพิพาทในวงการกีฬาอันเป็นความจำเพาะเจาะจงในกีฬาที่มีเอกลักษณ์และแก่นแท้ของตนเองในสองประเด็นสำคัญ ได้แก่

ประการแรก รัฐอาจใช้อำนาจเพื่อควบคุมความประพฤติของผู้เข้ามาเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับกีฬาให้ปฏิบัติตามหรือกำกับดูแลความสัมพันธ์ระหว่างผู้เข้ามาเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับกีฬา การที่รัฐใช้อำนาจเช่นนี้จะสามารถทำได้ก็ต่อเมื่อรัฐต้องการธำรงความสงบเรียบร้อยในสังคมกีฬาหรือรักษาศีลธรรมอันดีของผู้เข้ามาเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับกีฬา โดยรัฐอาจสร้างกฎระเบียบขึ้นและใช้กฎระเบียบนั้น เพื่อควบคุมความประพฤติของผู้เข้ามาเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับกีฬาให้ปฏิบัติตามหรือกำกับดูแลความสัมพันธ์ระหว่างผู้เข้ามาเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับกีฬา ตัวอย่างเช่น รัฐอาจใช้อำนาจวางมาตรการควบคุมการทำกิจกรรมกีฬาบางชนิดกีฬา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการวางมาตรการควบคุมการทำกิจกรรมหรือการแข่งขัน

ศิลปะการต่อสู้ (เช่น กีฬามวย) ที่นักกีฬาอาจได้รับความกระทบกระเทือนจากการทำกิจกรรมกีฬาหรือกำหนดมาตรการควบคุมการแข่งขันกีฬาดังกล่าวความปลอดภัยของนักกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขัน (Government of Ontario, 2019) อีกทั้งรัฐยังอาจใช้อำนาจกำหนดวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองหรือการดำเนินการใด ๆ ในทางปกครอง เพื่อธำรงความสงบเรียบร้อยในสังคมกีฬาหรือรักษาศิลธรรมอันดีของผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬา ขณะเดียวกันรัฐอาจกำหนดโทษทางอาญาในบางสถานเอาไว้ ตามความร้ายแรงของการกระทำ ความผิด อาทิ โทษจำคุก ปรับหรือทั้งจำทั้งปรับ อีกทั้งรัฐยังอาจกำหนดกระบวนการยุติธรรมทางปกครองเอาไว้ในกรณีที่เกิดข้อพิพาทระหว่างรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกับผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาในฐานะที่เป็นเอกชน ตัวอย่างเช่น บางประเทศเห็นว่าการดำเนินการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาเป็นเรื่องสำคัญ (เช่น ประเทศไทย) เพราะตัวยาหรือสารเคมีที่นักกีฬานำมาเข้าสู่ร่างกายอาจมีผลทำให้ได้เปรียบทางการกีฬาและอาจส่งผลต่อสุขภาพของนักกีฬา รวมทั้งการนำตัวยาหรือสารบางอย่างเข้าสู่ร่างกายนักกีฬา ก็อาจทำให้นักกีฬาฝ่ายที่นำตัวยาหรือสารบางอย่างเข้าสู่ร่างกายได้เปรียบนักกีฬาอีกฝ่ายหนึ่งเกินสมควร เช่นนี้เพื่อธำรงความสงบเรียบร้อยในสังคมกีฬาหรือรักษาศิลธรรมอันดีของผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬา เพื่อป้องกันไม่ให้นักกีฬาที่ไม่ใช้สารกระตุ้นและประสงค์ที่จะแข่งขันกีฬาอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรมถูกเอารัดเอาเปรียบตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบในการแข่งขันกีฬา บางประเทศจึงกำหนดกฎหมายสำหรับควบคุมความประพฤติของผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา (เช่น พระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ.2555 ของประเทศไทย) หากฝ่าฝืนจะได้รับผลร้ายหรือถูกลงโทษ ในขณะเดียวกันกฎหมายดังกล่าวยังกำหนดให้รัฐหรือหน่วยงานของรัฐ (เช่น สำนักงานควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาของประเทศไทย) สามารถใช้อำนาจวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองหรือการดำเนินการใด ๆ ในทางปกครองเพื่อต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา เช่น การใช้อำนาจตามกฎหมายคำสั่งทางปกครองเพื่อลงโทษผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาที่เข้าไปข้องแวะกับการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา

หากเกิดข้อพิพาทระหว่างรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกับผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาในฐานะที่เป็นเอกชน รัฐเปิดโอกาสให้ผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาอุทธรณ์ภายในหน่วยงานของรัฐที่ใช้อำนาจควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาตามขั้นตอนหรือกระบวนการที่กฎหมายกำหนดเอาไว้เป็นการเฉพาะเพื่อให้หน่วยงานของรัฐทบทวนคำสั่งนั้นเสียก่อน ถ้ามีการพิจารณาอุทธรณ์และทบทวนคำสั่งภายในหน่วยงานแล้ว แต่ผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬายังไม่พอใจ ก็สามารถฟ้องต่อสถาบันตุลาการที่มีอำนาจพิจารณาตีปกรองได้ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครองและกระบวนการยุติธรรมทางปกครองเพื่อควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาจึงเกิดขึ้นในบางประเทศ ในทางตรงกันข้ามบางประเทศเห็นว่าการดำเนินการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาเป็นเรื่องสำคัญ (เช่น สหราชอาณาจักร) แต่รัฐกลับไม่ได้ใช้อำนาจเพื่อควบคุมความประพฤติของผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา อีกทั้งรัฐก็ไม่ได้สร้างกฎระเบียบขึ้นมาเป็นพิเศษเพื่อควบคุมความประพฤติของผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาไม่ให้เข้าไปข้องแวะกับการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาแต่อย่างใด โดยปล่อยให้องค์กรกำกับดูแลกีฬาในแต่ละชนิดกีฬามีอิสระในการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์หรือมาตรฐานสากล เพื่อต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาอันเป็นความจำเพาะเจาะจงในกีฬา แล้วรัฐเพียงจัดให้มีองค์กรประสานความร่วมมือ (เช่น องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาของสหราชอาณาจักร (UK Anti-Doping หรือ UKAD)) เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กรกำกับดูแลกีฬายภายในประเทศปฏิบัติตามกฎเกณฑ์หรือมาตรฐานสากล เพื่อต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาเท่านั้น

จากที่กล่าวมาในข้างต้นอาจเห็นได้ว่า องค์กรกำกับดูแลกีฬาย่อมมีอำนาจปกครองควบคุมบรรดาสมาชิกหรือกำกับดูแลผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาให้ประพฤติตนตามกฎหมายระเบียบขององค์กรกำกับดูแลกีฬา หากมีข้อพิพาทเกิดขึ้นจากการที่สมาชิกฝ่าฝืนไม่ยอมปฏิบัติตามกฎระเบียบดังกล่าว องค์กรกำกับดูแลกีฬาย่อมมีอิสระในการกำหนดกระบวนการยุติธรรมเพื่อนำไปสู่การระงับข้อพิพาทระหว่างบรรดาสมาชิกด้วยกัน ซึ่งกฎระเบียบ

และกระบวนการยุติธรรมเช่นนี้ถือเป็นความจำเพาะเจาะจงของกีฬาโดยแท้ ในขณะเดียวกัน หากรัฐเห็นว่าความประพฤติหรือการปฏิบัติของผู้เข้ามาเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับกีฬาขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อความประพฤติหรือการปฏิบัติดังกล่าวอาจเป็นบ่อเกิดของความไม่เป็นธรรมหรือไม่ถูกต้องชอบธรรมในวงการกีฬาแล้ว รัฐอาจใช้อำนาจใช้บังคับความประพฤติของผู้เข้ามาเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับกีฬาหรือออกกฎระเบียบมาควบคุมการปฏิบัติของผู้เข้ามาเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับกีฬา ถ้าใครฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามก็จะต้องเผชิญกับโทษที่รัฐกำหนดเอาไว้ หากเกิดข้อพิพาทระหว่างรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกับผู้เข้ามาเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับกีฬา รัฐอาจกำหนดกระบวนการยุติธรรมเพื่อใช้อำนาจพิจารณาพิพากษาระงับข้อพิพาทที่เกิดขึ้น ดังนี้ ย่อมสะท้อนว่าหากรัฐและองค์กรกำกับดูแลกีฬาอาจเห็นไปในทางเดียวกันว่าข้อพิพาทที่เกิดขึ้นสามารถนำไปสู่ความไม่เป็นธรรมหรือไม่ถูกต้องชอบธรรมในวงการกีฬา รัฐและองค์กรกำกับดูแลกีฬาก็อาจสร้าง (หรือใช้) กระบวนการยุติธรรมมาระงับข้อพิพาทในทำนองที่ส่งเสริมความเป็นธรรมหรือความถูกต้องชอบธรรมให้เกิดขึ้นในสังคมกีฬาในทำนองที่สอดคล้องกัน โดยมุ่งผลลัพธ์เหมือนกันนั่นก็คือ อารังความเป็นธรรมหรือรักษาความถูกต้องชอบธรรมในวงการกีฬา

ประการที่สอง บางรัฐ (เช่น ประเทศฝรั่งเศส) อาจมีกฎหมายมอบหมายให้สหพันธ์กีฬาระดับชาติ (เช่น สหพันธ์กีฬาฟุตบอลฝรั่งเศส (Fédération Française de Football หรือ FFF)) ซึ่งเป็นองค์กรเอกชนที่จดทะเบียนในรูปแบบนิติบุคคลตามกฎหมายเอกชนมีอำนาจทางปกครองตามกฎหมายมหาชนได้ นั้นหมายความว่าสหพันธ์กีฬาระดับชาติสามารถใช้อำนาจตามสัญญาอันเป็นข้อตกลงผูกพันระหว่างองค์กรกำกับดูแลกีฬากับบรรดาสมาชิกในทำนองที่บรรดาสมาชิกขององค์กรกำกับดูแลกีฬายินยอมจะอยู่ภายใต้การบริหารปกครองของสหพันธ์กีฬาระดับชาติในฐานะที่เป็นองค์กรกำกับดูแลกีฬาอย่างเป็นทางการเอกเทศ อีกทั้งสหพันธ์กีฬาระดับชาติยังอาจได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครองและสามารถใช้อำนาจทางปกครองในสถานะที่เป็นหน่วยงานทางปกครองประเภทหนึ่ง นั้นหมายความว่าสหพันธ์กีฬาระดับชาติ

ในบางรัฐย่อมมีอำนาจในการออกคำสั่งทางปกครองอันเป็นการใช้อำนาจรัฐ เพื่อควบคุมการจัดกิจกรรมในชนิดกีฬาของตน ตัวอย่างเช่น สหพันธ์กีฬาฟุตบอลฝรั่งเศส (Fédération Française de Football หรือ FFF) ใช้อำนาจออกคำสั่งลงวันที่ 16 เมษายน 2020 (Décision FFF du 16 avril 2020) เรื่องให้ยุติการแข่งขันกีฬาฟุตบอลสมัครเล่นเนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อันเกิดจากการแออัดของนักกีฬาและผู้ชมการแข่งขันกีฬาในสนามกีฬา (Fédération Française de Football, 2020) เช่นนี้หากเกิดข้อพิพาทระหว่างสหพันธ์กีฬาฟุตบอลฝรั่งเศสหรือ FFF กับบรรดาสมาชิกที่เป็นสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพ (Club de Football Professionnel) เกี่ยวกับการออกคำสั่งทางปกครองอันเป็นการใช้อำนาจของรัฐของสหพันธ์กีฬาฟุตบอลฝรั่งเศสหรือ FFF อย่างหนึ่ง ก็ผู้ถูกระทบสิทธิย่อมต้องนำคดีเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางปกครองฝรั่งเศส (Le processus de la justice administrative)

ที่กล่าวมานี้สะท้อนให้เห็นว่าบางรัฐ (เช่น ประเทศฝรั่งเศส) องค์กรกำกับดูแลกีฬาอาจมีทั้งอำนาจตามกฎหมายเอกชนและอำนาจตามกฎหมายมหาชน ในการจัดระเบียบผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬา กำหนดรูปแบบของพฤติกรรมและกระบวนการความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรกำกับดูแลกีฬากับบรรดาสมาชิกในฐานะที่เป็นเอกชนด้วยกัน หรือระหว่างองค์กรกำกับดูแลกีฬาในฐานะหน่วยงานทางการปกครองที่มีอำนาจปกครองกับบรรดาสมาชิกในฐานะที่เป็นเอกชน เมื่อมีข้อพิพาทเกิดขึ้นในลักษณะที่เป็นคดีปกครองจากการใช้อำนาจปกครองบรรดาสมาชิกตามกฎหมายมหาชน ก็ต้องนำข้อพิพาทเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางปกครองของรัฐ แต่ถ้าข้อพิพาทดังกล่าวเป็นข้อพิพาทที่เกิดขึ้นจากการใช้อำนาจบริหารปกครองบรรดาสมาชิกตามกฎหมายเอกชน ก็ต้องนำข้อพิพาทเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมของแต่ละชนิดกีฬานั้น ๆ

ประการที่สาม ความเป็นอิสระขององค์กรกำกับดูแลกีฬาถือเป็นหลักการสำคัญของการบริหารปกครองกีฬาตามหลักการกำกับดูแลตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรกำกับดูแลกีฬามีความเป็นอิสระในการจัดโครงสร้าง

การปกครองตนเองแบบลำดับชั้น (Hierarchical Structure) และกำหนดรูปแบบการจัดระเบียบบริหารปกครองชนิดกีฬาท้องถิ่นในระดับนานาชาติ ระดับภูมิภาค ระดับชาติและระดับท้องถิ่น (Boillat & Poli, 2014) ทั้งนี้ การจัดระเบียบบริหารปกครองชนิดกีฬาท้องถิ่นในระดับภูมิภาค (Regional Level) เป็นระดับการบริหารปกครองชนิดกีฬาระดับบน (Upper Tier) ที่รองลงมาจากระดับนานาชาติ โดยองค์กรกำกับดูแลกีฬาระดับภูมิภาค เช่น สหภาพสมาคมฟุตบอลยุโรป (Union des Associations Européennes de Football หรือ UEFA) ก็มีอิสระในการบริหารปกครองชนิดกีฬาท้องถิ่นของตนเอง เพียงแต่ต้องผูกพันยอมรับนโยบายจากองค์กรกำกับดูแลกีฬาระดับนานาชาติ เช่น สหพันธ์ฟุตบอลนานาชาติ (Fédération Internationale de Football Association หรือ FIFA) และสามารถกระจายอำนาจการบริหารปกครองของตนไปยังองค์กรกำกับดูแลกีฬาระดับชาติ ให้องค์กรกำกับดูแลกีฬาระดับชาติที่เป็นสมาชิกอยู่ภายใต้การบริหารปกครองของตนรับนโยบายจากองค์กรกำกับดูแลกีฬาระดับภูมิภาคไปปฏิบัติอีกชั้นหนึ่ง เช่น ให้องค์กรกำกับดูแลกีฬาระดับภูมิภาคอาจกำหนดรูปแบบโครงสร้าง ขั้นตอนและกระบวนการระงับข้อพิพาทระหว่างตนเองกับบรรดาสมาชิกหรือระหว่างบรรดาสมาชิกด้วยกัน แล้วรูปแบบ โครงสร้าง ขั้นตอนและกระบวนการเหล่านี้ก็ต้องสอดคล้องกับโครงสร้างการปกครองตนเองแบบลำดับชั้นในแต่ละชนิดกีฬาท้องถิ่น กล่าวอีกนัยหนึ่งองค์กรกำกับดูแลกีฬาระดับภูมิภาคก็มีอิสระในการกำกับดูแลตนเองและมีอิสระในการระงับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นระหว่างตนเองกับบรรดาสมาชิกหรือระหว่างบรรดาสมาชิกด้วยกัน

อย่างไรก็ตาม หากมีข้อพิพาทเกิดขึ้นระหว่างองค์กรกำกับดูแลกีฬาระดับภูมิภาคกับบรรดาสมาชิกหรือระหว่างบรรดาสมาชิกด้วยกัน แล้วเป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมภายใต้กฎหมายระดับภูมิภาค เช่น กฎหมายสหภาพยุโรป (European Union Law หรือ EU Law) ข้อพิพาทดังกล่าวอาจอยู่ในเขตอำนาจของสถาบันตุลาการขององค์กรเหนือชาติระดับภูมิภาค (Supranational) และสถาบันตุลาการขององค์กรเหนือชาติระดับภูมิภาคย่อมมีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาข้อพิพาทที่เกิดขึ้น (Celik, 2020) ตัวอย่างเช่น ศาลยุติธรรมยุโรป (European Court of Justice หรือ ECJ)

มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาข้อพิพาทในคดี Union Royale Belge des Sociétés de Football Association ASBL v Jean-Marc Bosman (1995) C-415/93 (หรือคดี Bosman ruling) อันเป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับเสรีภาพของแรงงานในธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาภายใต้สนธิสัญญาว่าด้วยการดำเนินงานของสหภาพยุโรป (Treaty on the Functioning of the European Union หรือ TFEU) กล่าวอีกนัยหนึ่งสหภาพยุโรปในฐานะที่เป็นองค์กรเหนือชาติก็มีวิธีการระงับข้อพิพาทภายใต้กฎหมายสหภาพยุโรปของตนเอง ศาลยุติธรรมยุโรปในฐานะสถาบันตุลาการของสหภาพยุโรปมีอำนาจพิจารณาพิพากษาข้อพิพาทที่เกิดขึ้นระหว่างองค์กรกำกับดูแลกีฬาระดับภูมิภาคกับบรรดาสมาชิกหรือระหว่างบรรดาสมาชิกด้วยกัน โดยที่ข้อพิพาทดังกล่าวต้องเป็นข้อพิพาทภายใต้กฎหมายสหภาพยุโรป

บทสรุป

กล่าวโดยสรุป การรวมกลุ่มกันของผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาจัดตั้งเป็นองค์กรกำกับดูแลกีฬาก็เป็นกิจกรรมทางสังคมที่เน้นการรวมตัวกันของบรรดาผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในวงการกีฬา (ในแต่ละชนิดกีฬา) ให้มาทำกับดูแลกันเองระหว่างบรรดาผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในวงการกีฬา ซึ่งการรวมตัวกันก่อให้เกิดความสามัคคีและดำรงความสัมพันธ์อันดีอย่างช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ในระหว่างบรรดาผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาด้วยกัน ในทางตรงกันข้าม การเข้ามารวมกลุ่มกันก็อาจเกิดข้อขัดแย้งระหว่างบรรดาผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬา จนนำไปสู่การเกิดข้อพิพาทอันส่งผลต่อสัมพันธ์ภาพอันดีและความสามัคคีแน่นแฟ้นในหมู่คณะ อีกทั้งการเปิดโอกาสให้เกิดการเอาเปรียบอย่างไม่เป็นธรรมระหว่างบรรดาผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาซึ่งกันและกันแล้ว เช่น การกำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสโมสรกีฬาต้นสังกัดที่ทำให้สโมสรกีฬาต้นสังกัดได้เปรียบนักกีฬาที่อยู่ภายใต้สังกัดอย่างยิ่งยวดก็จะทำให้ผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาฝ่ายหนึ่งต้องเสียเปรียบผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกีฬาอีกฝ่ายหนึ่งจนเกินสมควร การเอาเปรียบอย่างไม่เป็นธรรมก็นำไปสู่การเกิดข้อพิพาทระหว่างบรรดาผู้เข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์

กับกีฬา อีกทั้งหากองค์กรกำกับดูแลกีฬาที่เป็นผู้ใช้อำนาจบริหารปกครองกีฬาที่มาจากบทบัญญัติในกฎระเบียบของตนเป็นพื้นฐานสำคัญ ในลักษณะที่ไม่ชอบด้วยกฎระเบียบหรือขัดแย้งกับบทบัญญัติของตน เช่น คำสั่งลงโทษทางวินัยที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ด้วยเอกลักษณ์เฉพาะของการบริหารปกครองกีฬาที่องค์กรกำกับดูแลกีฬามีอิสระในการบริหารปกครองตนเองและกำกับดูแลบรรดาสมาชิกโดยปราศจากการแทรกแซงจากรัฐหรือองค์การเหนือชาติใด ๆ ประกอบกับลักษณะเฉพาะของการจัดโครงสร้างการบริหารปกครองกีฬาขององค์กรกำกับดูแลกีฬาในลำดับชั้นต่าง ๆ ส่งผลให้กระบวนการระงับข้อพิพาทในวงการกีฬามีเอกลักษณ์เฉพาะของตนเอง อีกทั้งยังสอดคล้องกับโครงสร้างการบริหารปกครองกีฬาแบบลำดับชั้น โดยที่องค์กรกำกับดูแลกีฬาสามารถใช้อำนาจจัดตั้งสถาบันการวินิจฉัยข้อพิพาทของตนเอง หรือให้อำนาจแก่สถาบันการวินิจฉัยข้อพิพาทอิสระในการทำหน้าที่เป็นคนกลางมาพิจารณาพิพากษา หรือวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทตามหลักเกณฑ์และกระบวนการพิจารณาข้อพิพาทในแต่ละชนิดกีฬาที่บัญญัติเอาไว้ในกฎวิธีพิจารณาข้อพิพาทของแต่ละชนิดกีฬาเป็นพิเศษ ด้วยเหตุที่กล่าวมาทั้งหมดทำให้เห็นได้ว่าการระงับข้อพิพาทในวงการกีฬามีเอกลักษณ์เฉพาะของตนเองและเป็นเอกเทศ อันถือเป็นความจำเพาะเจาะจงของกีฬาโดยแท้

เอกสารอ้างอิง

- Abanazir, C. (2019). E-Sport and the EU: The View from the English Bridge Union, *The International Sports Law Journal*, 18(3-4), 102-113.
- Arnaut, J. A. (2006). *Independent European Sport Review 2006*. Brussels: Council of the European Union & UK Presidency of the European Union.
- Blackshaw, I. (2007). The 'specificity of sport' and the EU white paper on sport: Some comments. *The International Sports Law Journal*, (3-4), 87-88.

- Boillat, C., & Poli, R. (2014). *Governance models across football associations and leagues*. Neuchâtel: Le Centre International d'Etude du Sport.
- Celik, B. (2020). *The Impact of the EU on the European Model of Sport* (Doctoral Thesis, Edge Hill University, Ormskirk, UK). Retrieved September 22, 2022, from https://research.edgehill.ac.uk/ws/portalfiles/portal/46626745/PHD_THESIS.pdf
- Chappelet, J. (2010). *Autonomy of sport in Europe*. Strasbourg Cedex: Council of Europe Publishing.
- Commission of the European Communities. (2007). *White Paper on Sport*. Brussels: Commission of the European Communities.
- Ecorys, KEA European Affairs & Sport and Citizenship. (2016). *Mapping and Analysis of the Specificity of Sport: A Final Report to the DG Education & Culture of the European Commission*. Brussels: European Commission Directorate-General for Education and Culture.
- Fédération Française de Football. (2020). *Procès-verbal du Comité Exécutif (Jeudi 16 avril 2020)*. Paris: Fédération Française de Football.
- Gabriš, T. (2010). The Specificity of Sports in the International and EU Law, *Annals - Juridical Science Series*, 2, 169-200.
- Geeraert, A., Mrkonjic, M., & Chappelet, J. (2014). A rationalist perspective on the autonomy of international sport governing bodies: towards a pragmatic autonomy in the steering of sports. *International Journal of Sport Policy and Politics*, 7(4), 473-488.

- Giulianotti, R. (2011). Sport, Peacemaking and Conflict Resolution: A Contextual Analysis and Modeling of the Sport, Development and Peace Sector. *Ethnic and Racial Studies*, 34(2), 207–228.
- Government of Ontario. (2019). *Athletics Control Act, R.S.O. 1990, c. A.34*. Retrieved September 21, 2022, from <https://www.ontario.ca/laws/statute/90a34>
- Governance Institute. (2019). *The Future of Sports Governance Beyond Autonomy*. London: Chartered Governance Institute UK & Ireland.
- Hylton, J. G. (2017). How FIFA Used the Principle of Autonomy of Sport to Shield Corruption in the Sepp Blatter Era. *Maryland Journal of International Law*, 32(1), 134-159.
- Kehrli, K. (2014). The Unspecified Specificity of Sport: A Proposed Solution to the European Court of Justice’s Treatment of the Specificity of Sport. *Brooklyn Journal of International Law*, 39(1), 403-441.
- Mason, D. S., Thibault, L., & Misener, L. (2006). An Agency Theory Perspective on Corruption in Sport: The Case of the International Olympic Committee, *Journal of Sport Management*, 20(1), 52-73.
- McArdle, D. (2015). *Dispute resolution in sport: athletes, law, and arbitration*. New York, NY: Routledge.
- O’Leary, L. (2021). Independence and impartiality of sports disputes resolution in the UK. *The International Sports Law Journal*, 21(1), 243–256.

- Panagiotopoulos, D. P. (2004). International Sports Rules' Implementation - Decisions Executability: The Blamou Case. *Marquette Sports Law Review*, 15(1), 1-12.
- Parrish, R., & Miettinen, S. (2008). *ASSER International Sports Law Series: The Sporting Exception in European Union Law*. Hague: T.M.C. Asser Press.
- Pijetlovic, K., & Nyman-Metcalf, K. (2013). Liberalising the service market for satellite transmission: Interplay between intellectual property rights, specificity of sport and TFEU economic provisions in *murphy* (joined cases C-403/08 and C-429/08). *The International Sports Law Journal*, 13(1-2), 82-96.
- Siekman, R. (2012). The specificity of sport: sporting exceptions in EU law. *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu*, 49(4), 697-725.
- Soiron, R., & Gobardhan, A. (2022). *The Sports Law Review: France*. Retrieved October 2, 2022, from <https://thelawreviews.co.uk/title/the-sports-law-review/france>